

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-SGO.050.31.2025.ŁZ
4064682.16563939.13508292
Warszawa, 07-12-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację posłanek Sylwii Bielawskiej, Anny Sobolak oraz Małgorzaty Tracz (znak: K10INT13269).

Temat: zasady klasyfikacji i postępowania z odpadami borowinowymi powstającymi w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT13269 posłanek Sylwii Bielawskiej, Anny Sobolak oraz Małgorzaty Tracz przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. ***Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje dokonanie przeglądu obowiązującej klasyfikacji odpadów borowinowych w rozporządzeniu w sprawie katalogu odpadów, w celu umożliwienia ich zaliczenia do kategorii odpadów biodegradowalnych lub innych niż niebezpieczne?***

Obecnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje przeglądu klasyfikacji odpadów borowinowych w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów¹ (dalej jako: katalog odpadów).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach² (dalej jako: ustawa o odpadach) odpady klasyfikuje się przez ich zaliczenie do odpowiedniej grupy, podgrupy i rodzaju odpadów, przy czym klasyfikacja odpadów odbywa się na podstawie źródła ich powstania oraz właściwości.

W przypadku odpadów borowinowych powstających w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego istnieją przesłanki, aby uznać je za odpady medyczne, ponieważ powstają w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Zaś, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o odpadach poprzez odpady medyczne rozumie się odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny. Zatem klasyfikacja przedmiotowych odpadów jako medycznych wynika przede wszystkim z ww. ustawy.

Jednocześnie niezasadne jest klasyfikowanie wszystkich odpadów medycznych jako odpady medyczne zakaźne lub jako odpady niebezpieczne.

- i. Aby zaklasyfikować odpad jako odpad niebezpieczny musi on wykazywać co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych. Właściwości powodujące,

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 10.

² Dz.U. z 2023 r. poz. 1587.

że odpady są odpadami niebezpiecznymi, oraz warunki uznania odpadów za niebezpieczne, z wyjątkiem warunków uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne, określają przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zastępującego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz.Urz. UE L 365 z 19.12.2014, str. 89, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem (UE) nr 1357/2014", oraz rozporządzenia Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniającego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne” (Dz.Urz. UE L 150 z 14.06.2017, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2017/997” (zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy o odpadach).

- ii. Zaś warunkiem uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne jest: obecność w nich żywych mikroorganizmów lub przekroczenie wartości mikrobiologicznego zanieczyszczenia lub obecność w nich żywych mikroorganizmów lub ich toksyn, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby u ludzi lub innych żywych organizmów (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie warunków uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne oraz sposobu ustalania tych właściwości³).

Wobec powyższego traktowanie zużytej borowiny na równi z odpadami medycznym jest w opinii resortu klimatu i środowiska uzasadnione, jednakże to czy stanowi ona odpad medyczny zakaźny, czy lub posiadający inne właściwości, które kwalifikują go do odpadów niebezpiecznych powinno określać się zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami.

Ostatecznie, zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o odpadach to wytwórca odpadów jest obowiązany do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami, wobec tego jest również zobowiązany do dokonania prawidłowej klasyfikacji wytworzonych przez siebie odpadów w oparciu o właściwości i źródło ich pochodzenia.

W związku z powyższym, wytwórca odpadu powinien każdorazowo ocenić jego właściwości i dokonać klasyfikacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Czy Ministerstwo rozważa opracowanie nowych wytycznych dotyczących możliwości ponownego wykorzystania borowiny po procesie higienizacji, np. w kompostowaniu lub rekultywacji terenów?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie przewiduje w najbliższym czasie opracowania wytycznych dotyczących możliwości przetwarzania odpadów borowiny.

Aktualne przepisy w zakresie gospodarki odpadami w postaci odpadów borowinowych powstających w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego już od dłuższego czasu pozostają bez zmian i służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego i środowiskowego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami możliwe jest przetwarzanie przedmiotowych odpadów w instalacjach przeznaczonych do zagospodarowania odpadów medycznych,

³ Dz.U. z 2020 r. poz. 3.

pod warunkiem, że instalacje te posiadają w swoim zezwoleniu odpowiedni kod odpadu –18 01 80* lub 18 01 81.

Jednocześnie na podstawie przepisów wykonawczych do ustawy o odpadach dopuszczono dodatkowy sposób przetwarzania tych odpadów, który nie jest dostępny dla innych odpadów medycznych. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami⁴.

Zgodnie z przepisami powyższego rozporządzenia i jego załącznika, dla odpadów o kodzie ex 18 01 81 (zużyte kąpiele lecznicze aktywne biologiczne inne niż wymienione w 18 01 80 – borowina pozabiegowa) dopuszczono możliwość ich przetwarzania poza instalacjami w procesie odzysku R3 (recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki) –tj. poprzez stosowanie do wypełniania wyrobisk torfu, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w załączniku do rozporządzenia.

Jednocześnie na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie procesu odzysku R10⁵, dopuszczono możliwość odzysku odpadów o kodzie ex 18 01 81 (zużyte kąpiele lecznicze aktywne biologiczne inne niż wymienione w 18 01 80 – borowina pozabiegowa), w procesie R10 (obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska), pod pewnymi warunkami wskazanymi w załączniku do rozporządzenia.

Przepisy te zostały wprowadzone w wyniku postulatów strony społecznej i stanowią istotne odstępstwo od zasad obowiązujących w odniesieniu do innych odpadów medycznych, w szczególności odpadów medycznych zakaźnych dla których obowiązuje nakaz unieszkodliwiania przez termiczne przekształcanie w spalarniach odpadów niebezpiecznych (zgodnie z art. 95 ust. 2 ustawy o odpadach).

3. Czy prowadzone są prace nad włączeniem przedstawicieli branży uzdrowiskowej i instytutów badawczych (np. Państwowego Instytutu Geologicznego, Instytutu Ochrony Środowiska) do opracowania bezpiecznych i ekonomicznie uzasadnionych metod zagospodarowania tego rodzaju odpadów?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie prowadzi i nie bierze udziału w pracach mających na celu opracowanie innych niż wspomniane wyżej metod zagospodarowania odpadów borowinowych. Obowiązujące przepisy, o których mowa powyżej, przewidują m.in. odstępstwo dotyczące odpadów zużytej borowiny pozabiegowej, w zakresie ich przetwarzania poza instalacjami i urządzeniami - na powierzchni ziemi – i w ocenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska są one wystarczające.

4. Czy Ministerstwo rozważa wprowadzenie pilotażowego programu lub funduszu wsparcia dla uzdrowisk, które chciałyby wdrożyć rozwiązania zgodne z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym w zakresie przetwarzania borowiny?

Na chwilę obecną w Ministerstwie Klimatu i Środowiska nie są prowadzone prace nad uruchomieniem dedykowanego pilotażowego programu ani funduszu wsparcia dla

⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 796.

⁵ Dz.U. z 2015 r. poz. 132.

uzdrowisk w zakresie wdrażania rozwiązań zgodnych z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym w obszarze przetwarzania borowiny. Wynika to m.in. z ograniczonych środków finansowych pozostających w dyspozycji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej jako: NFOŚiGW).

W kontekście ewentualnego dofinansowania przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska, do krajowych źródeł finansowania należą przede wszystkim NFOŚiGW oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Sanatoria oraz podmioty je zraszające powinny rozważyć zapoznanie się z dostępnymi instrumentami wsparcia oferowanymi przez wskazane instytucje.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM.